

**Aan: Ministers van Landbouw, Klimaat, Milieu, Volksgezondheid
Parlementsleden voor Landbouw, Klimaat, Milieu, Volksgezondheid**
Cc: Nederlandse leden van het EU-Parlement, EU-Commissie

**Betreft: GEZAMENLIJKE VERKLARING VAN 20 NGO's OVER DE HERZIENING VAN DE RICHTLIJN
DUURZAAM GEBRUIK VAN PESTICIDEN**

Datum: 12 april 2022

Geachte ministers, geachte leden van het parlement,

De Russische invasie in Oekraïne toont aan hoe kwetsbaar de industriële landbouw is met haar afhankelijkheid van fossiele brandstoffen en externe inputs zoals veevoer, kunstmest en pesticiden. Deze producten leiden bovendien tot grote schade aan biodiversiteit, bodemvruchtbaarheid en gezondheid. Juist nu is het nog belangrijker om in te zetten op duurzame voedselzekerheid, gebaseerd op gezonde bodems, schoon water, vruchtwisseling en maximale biodiversiteit.

Dit vraagt om herstel van biodiversiteit en een zo snel mogelijke en drastische vermindering van het gebruik van pesticiden. De EU-Commissie heeft de presentatie van voorstellen voor een Europese verordening voor de reductie van pesticiden en de bindende doelstellingen voor natuurherstel uitgesteld. Wij vragen u om uw invloed in Europa aan te wenden om te zorgen dat de Commissie snel en ambitieuze voorstellen komt en deze te steunen.

We hebben de eerste uitgelekte conceptversies van de voorstellen voor pesticiden-reductie gezien. Ze zijn te zwak om de dringende gezondheids- en biodiversiteitscrisis aan te pakken waarin we ons bevinden. We hebben een betere en ambitieuzere verordening nodig om op lange termijn gezond voedsel te garanderen.

De nieuwe Pesticiden Reductie Regulering komt in de plaats van de richtlijn duurzaam gebruik van pesticiden die stamt uit 2009. Deze had tot doel:

- Uit te gaan van goede landbouwpraktijken en geïntegreerde bestrijding van schadelijke organismen
- Waar nodig de voorkeur te geven aan niet-chemische alternatieven
- Synthetische chemische bestrijdingsmiddelen alleen als laatste redmiddel te gebruiken
- In dat geval de voorkeur te geven aan pesticiden met een laag risico
- Strikte risico beperkende maatregelen te nemen (met inbegrip van bufferzones)
- Het gebruik van pesticiden te verminderen
- Minder veilige verbindingen vervangen door veiliger verbindingen
- Kwetsbare groepen te beschermen

De meeste EU-landen hebben deze richtlijn niet of slechts in zeer beperkte mate ten uitvoer gelegd. Daarom had zij een beperkte impact:

- Pesticiden blijven de voorkeursaanpak voor plaagbestrijding in de landbouw, met gebruik van zaadcoating en meervoudig spuiten het hele jaar door.
- Het totale gebruik van pesticiden is niet significant gedaald.
- De 55 giftigste bestrijdingsmiddelen, zijn er nog allemaal terwijl ze allang uitgefaseerd hadden moeten zijn.
- Het gebruik te maken van geïntegreerde gewasbescherming met praktijken als vruchtwisseling, bedekkingsgewassen, het gebruik van bufferzones om natuurlijke plaagbestrijding te stimuleren,

mechanisch wieden en alle andere beschikbare agronomische praktijken wordt slechts op kleine schaal toegepast, vooral in de biologische landbouw.

- De kennis van landbouwers in de EU over niet-chemische alternatieven en preventieve methoden voor plaagbestrijding is niet significant toegenomen.

We hebben dus 13 jaar verloren sinds de invoering van de SUD-richtlijn.

Snelle actie is nu uiterst dringend omdat:

- De biodiversiteit staat op instorten ([IPBES 2019](#)), waardoor de toekomst van ons voedsel, onze bestaansmiddelen, onze gezondheid en ons milieu ernstig worden bedreigd ([FAO 2019](#))
- We zijn de afgelopen 30 jaar tot 75% van de insectenpopulatie kwijtgeraakt, het aquatische leven lijdt eronder en veel vogels zijn verdwenen. Het bodemleven, de basis van de vruchtbaarheid van de bodem, is ernstig aangetast door de talrijke residuen van pesticiden waaraan het wordt blootgesteld.
- Pesticiden zijn alomtegenwoordig, zelfs in gebieden waar ze niet worden toegepast. Ze hopen zich op in de bodem, ze vervuilen en verspreiden zich via water en lucht. De kwaliteit van onze lucht en ons oppervlaktewater ligt in grote delen van Europa ver onder de vereiste niveaus.
- Steeds meer wetenschappelijk onderzoek concludeert dat er een sterk verband bestaat tussen pesticiden en kanker, alsook schade aan onze hersenen die leidt tot ziekten zoals Parkinson.

Wij hebben dringend behoefte aan veel ambitieuzere maatregelen om het gebruik (en het risico) van synthetische pesticiden te verminderen om de biodiversiteits- en gezondheids crisis te bestrijden en een duurzame productie van gezond voedsel te waarborgen. Pesticiden moeten worden behandeld als schadelijke stoffen en de regelgeving moet worden verbeterd.

Daarom vragen wij u de volgende acties te ondernemen:

- Help de voorgestelde wetgeving over de vermindering van pesticiden te verbeteren
- Steun bindende doelstellingen voor een volledige uitfasering, zoals gevraagd door 1,2 miljoen EU-burgers in de Save Bees and Farmers ECI, die vroegen om een vermindering met 80% tegen 2030 en een volledige uitfasering van synthetische pesticiden tegen 2035 om de biodiversiteits- en gezondheids crises aan te pakken.
- Gebruik GLB-subsidies en mobiliseer extra financiële middelen om landbouwers te ondersteunen bij de noodzakelijke overgang naar een landbouw zonder pesticiden. Koppel GLB-financiering aan doelstellingen voor pesticiden-reductie.
- Haal alle zeer gevaarlijke pesticiden (HHP's) en alle pesticiden met dampwerking (die zich daardoor zeer ver kunnen verspreiden) onmiddellijk van de markt.
- Stop ontheffingen om verboden pesticiden te blijven gebruiken.
- Verbied ingevoerde producten die zijn verontreinigd met niet-goedgekeurde pesticiden of die residuen bevatten van een pesticide die de door de EU toegestane maximum gehalten overschrijden, zonder uitzonderingen. Dit zal gelijke concurrentievoorwaarden creëren voor landbouwers.
- De biodiversiteits crisis is een wereldwijd probleem. Stop de uitvoer van verboden pesticiden.
- Gebruik goede statistieken en ontwikkel betere indicatoren voor het monitoren van de verminderingdoelstelling voor pesticiden. Alleen de verkoopstatistieken of de geharmoniseerde risico-indicator 1 (HR1) zijn ongeschikt voor het toezicht op de vermindering van het gebruik en de risico's van pesticiden. (zie ook [deze publicatie over het SAIO-voorstel](#)).

Elk land zal zijn standpunt bepalen en op het voorstel reageren. Wij vragen u ervoor te zorgen dat ons land elke stap neemt die nodig is om de biodiversiteit te herstellen en schade aan gezondheid, water en milieu te voorkomen, boeren te belonen voor het werken met de natuur en te zorgen voor eerlijke prijzen voor gezond voedsel.

Onze leden en supporters en de burgers die het Save Bees and Farmers-initiatief hebben ondertekend, zullen zeer benieuwd zijn naar wat er met hun eisen gebeurt. Luister alstublieft naar deze eisen en zorg ervoor dat het gebruik van pesticiden een uitzondering wordt in plaats van de norm.

Met vriendelijke groet,

De organisaties:

ASEED Europe
Vereniging voor Biologisch-Dynamische Landbouw en Voeding
Bijensterichting
Caring Farmers
Extinction Rebellion Nederland
Foodwatch Nederland
Insecten in NOOD
METEN=WETEN
Milieudefensie / Friends of the Earth Netherlands
Nederlandse Bijenhoudersvereniging
Pesticide Action Network Netherlands (PAN-Nederland)
Parkinson Vereniging
Slow Food Nederland
sprinkl
STOP Ecocide Nederland
Urgenda
Velt
VOEDSEL ANDERS
Vogelbescherming Nederland
WECF Nederland

